

## Klimaat en Gezondheid 2

Datum geplaatst: 26 augustus 2024

Deadline: 22 oktober 2024, **14.00 uur**

### Inhoud

|        |                                                                |   |
|--------|----------------------------------------------------------------|---|
| 1.     | Samenvatting.....                                              | 1 |
| 2.     | Doel subsidieoproep.....                                       | 1 |
| 3.     | Voorwaarden en verplichtingen .....                            | 3 |
| 3.1.   | Voorwaarden .....                                              | 3 |
| 3.1.1  | Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?.....                | 3 |
| 3.1.2  | Staatssteun voorkomen .....                                    | 4 |
| 3.1.3  | Samenwerking en bijdrage van derden .....                      | 4 |
| 3.1.4. | Welk bedrag kunt u aanvragen? .....                            | 5 |
| 3.1.5. | Praktische voorwaarden .....                                   | 5 |
| 3.2.   | Verplichtingen .....                                           | 5 |
| 4.     | Beoordeling .....                                              | 6 |
| 4.1.   | Beoordelingsprocedure .....                                    | 6 |
| 4.2.   | Relevantiecriteria .....                                       | 6 |
| 4.3.   | Kwaliteitscriteria.....                                        | 7 |
| 5.     | Indienen .....                                                 | 7 |
| 5.1    | Indiening via Mijn ZonMw .....                                 | 7 |
| 5.2    | Tips .....                                                     | 7 |
| 5.3    | Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag ..... | 7 |
| 5.4    | Inhoudelijke vragen .....                                      | 8 |
| 5.5    | Technische vragen .....                                        | 8 |
| 5.6    | Downloads en links.....                                        | 8 |
| 6.     | Bijlagen .....                                                 | 8 |
|        | Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB.....                            | 9 |

## 1. Samenvatting

### Introductie

Deze subsidieoproep is een vervolg op drie pilotprojecten binnen de ZonMw subsidieoproep '[Pilotonderzoek Klimaat en Gezondheid](#)', en richt zich op het versterken van samenwerking en nadere kennisontwikkeling en -toepassing op temperatuur-gerelateerde gezondheidseffecten en allergieën.

### Wie

Dit is een subsidieoproep op uitnodiging. ZonMw nodigt de projectleiders uit van de Klimaat en Gezondheid pilotprojecten om met een consortium één gezamenlijke aanvraag in te dienen. Dit zijn Prof. Dr. H.A.M. (Hein) Daanen (Vrije Universiteit Amsterdam), Dr. L.A. (Letty) de Weger (Leids Universitair Medisch Centrum) en Dr. H.R.W. (Hugo) Touw (Radboudumc). Deze projectleiders vormen een consortium en dit consortium wijst een hoofdaanvrager en projectleider aan. Aanvullende partijen kunnen deelnemen aan het consortium. In het consortium werken onderzoeksorganisaties samen met andere organisaties die betrokken zijn bij kennistoepassing en klimaatmaatregelen.

### Waarvoor

Het betreft een oproep voor kennisontwikkeling en -toepassing op het gebied van klimaat en gezondheid, zoals beschreven in de ZonMw [Kennisagenda Klimaat en Gezondheid](#), met een specifieke focus op het begrijpen en beperken van de gezondheidsrisico's door hitte en pollenallergie. Kennis opgehaald in de pilotprojecten van de subsidieronde 'Pilotonderzoek Klimaat en Gezondheid' wordt verdiept en waar mogelijk benut door disseminatieactiviteiten en -producten. Te denken valt aan workshops, whitepapers, congres, oftewel activiteiten en kennisproducten voor praktijk en beleid waarin kennis wordt gebundeld en in de praktijk wordt geborgd.

### Wat

Het maximale budget dat kan worden aangevraagd is €800.000 euro voor 1 project. Het project dient uiterlijk 31 december 2024 van start te gaan, en heeft als uiterste einddatum 31 juli 2026. In de begroting dient minimaal 10% te zijn toegekend aan communicatie- en disseminatieactiviteiten.

### Wanneer

|                                                |                         |
|------------------------------------------------|-------------------------|
| Informatiebijeenkomst                          | 15 augustus 2024        |
| Subsidieoproep online                          | 26 augustus 2024        |
| Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag | 22 oktober 2024, 14:00  |
| Ontvangst commentaar commissie                 | 11 november 2024        |
| Deadline indienen wederhoor                    | 18 november 2024, 14:00 |
| Besluitvergadering met interview               | 21 november 2024        |
| Besluit naar subsidieaanvrager                 | Begin december          |
| Uiterlijke startdatum                          | 31 december 2024        |

## 2. Doel subsidieoproep

### Achtergrond

Het klimaat verandert wereldwijd en ook in Nederland. De gevolgen van klimaatverandering, zoals overstromingen, temperatuurveranderingen, droogte en veranderende waterbeschikbaarheid, hebben grote impact op de volksgezondheid<sup>1</sup>. Maatregelen om met de verschillende effecten van klimaatverandering om te gaan, bieden kansen voor het bevorderen van de gezondheid, zoals beschreven in het Nationaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie van de NAS<sup>2</sup>. Naast kansen zijn er ook negatieve effecten. Voorbeelden van negatieve effecten van klimaatverandering op de gezondheid zijn nieuwe of toegenomen uitbraken van infectieziekten, huidkanker door Uv-straling, allergieën, en hittestress.

<sup>1</sup> [The 2021 report of the Lancet Countdown on health and climate change: code red for a healthy future - The Lancet](#)

<sup>2</sup> [Nationaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie](#) (NUP KA), november 2023, een uitwerking van de Nationale Klimaatadaptatiestrategie (NAS);

Rapporten van de WHO<sup>3</sup> en het IPCC<sup>4</sup> benadrukken dat het huidige (internationale) klimaatbeleid nog onvoldoende leidt tot reductie van gezondheidsrisico's, maar dat met proactief, tijdig en effectief beleid de risico's voor gezondheid te beperken en soms te voorkomen zijn. Huidige en toekomstige maatregelen bieden kansen om gezondheid mee te nemen in klimaatbeleid. De eerder genoemde rapporten van de WHO en het IPCC geven aan dat hiervoor meer kennis nodig is.

ZonMw heeft in 2019 een [Kennisagenda Klimaat en Gezondheid](#) laten opstellen. Veel van de kennisvragen in de kennisagenda zijn nog steeds actueel. De kennisagenda vormde de basis voor de ZonMw subsidieoproep 'Pilotonderzoek Klimaat en Gezondheid'. Naar aanleiding daarvan zijn in 2021 drie pilotprojecten gestart. Met dit pilotonderzoek is een basis gelegd voor multidisciplinaire samenwerking en verder onderzoek. De huidige subsidieoproep is daar een vervolg op, en biedt de drie pilotprojecten de mogelijkheid tot nadere kennisontwikkeling en -toepassing op twee thema's: temperatuur-gerelateerde gezondheidseffecten en allergieën.

De kerndoelen van de subsidieronde zijn:

1. Kennis voor beleid. Met meer inzicht in de mogelijke gezondheidsrisico's van klimaatverandering en -maatregelen wordt een basis gelegd voor handelingsperspectief voor beleid door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en andere departementen, lokale overheden, zorginstellingen en private partijen;
2. Versterking van de samenwerking tussen onderzoek, beleid en praktijk in de ontwikkeling van kennis en oplossingen;
3. Praktische toepassing en evaluatie van kennis in de praktijk, door ontwikkeling en evaluatie van vormen van klimaatadaptatie, inclusief het perspectief van de burger, zoals communicatie gericht op educatie en gedrag van burgers en bedrijven om risico's van klimaatverandering te reduceren.

Het voorstel dient zich te richten op twee klimaatadaptatie-thema's: hittestress én pollenallergieën.

### **Integrale aanpak**

Het is van belang dat de resultaten van het project toegepast worden in een integrale aanpak van de gezondheidsrisico's van klimaatverandering. Waarbij verschillende onderwerpen, perspectieven en/of belangen integraal met elkaar worden afgewogen. Vanuit het besef dat ook beleid vanuit andere domeinen dan de publieke gezondheid kan bijdragen aan het verminderen van klimaat-gerelateerde gezondheidseffecten.

### **Doelgroepen**

Sommige mensen zijn kwetsbaarder voor de gezondheidseffecten van klimaatverandering en klimaatadaptatie dan anderen. Dit zijn bijvoorbeeld ouderen, kinderen, zwangeren, chronisch zieken of mensen die op bepaalde plekken wonen. Vaak zijn deze groepen mensen zich niet bewust van het feit dat ze kwetsbaarder zijn. Binnen deze subsidieoproep is het belangrijk dat juist in de groepen waar de gezondheidsrisico's het grootst zijn, kennis wordt opgehaald hoe deze risico's zo klein mogelijk gehouden kunnen worden of kunnen worden weggenomen.

### **Inter- en transdisciplinariteit**

Deze subsidieoproep vereist dat het projectvoorstel interdisciplinair is ingestoken. Niet alleen biomedische wetenschappers moeten in het consortium aangesloten zijn, maar ook bijvoorbeeld communicatiewetenschappen, sociale wetenschappen en/of gedragswetenschappen kunnen betrokken worden. Dit is belangrijk voor dit toepassingsgerichte onderzoek, omdat verschillende disciplines elkaar aanvullen waardoor een beter totaalbeeld ontstaat, wat aansluit bij de hiervoor genoemde integrale aanpak. Interdisciplinair samenwerken kan onderzoeksnetwerken versterken en verzorgt een meer gecoördineerde kennisoplevering voor beleid en praktijk. Daarnaast dient het projectvoorstel een transdisciplinair karakter te hebben, doordat naast onderzoeksorganisaties ook praktijkorganisaties/niet-onderzoeksorganisaties betrokken zijn om zorg te dragen dat het onderzoek aansluit bij de praktijk. De projectresultaten komen ten goede aan intermediaire partijen en gebruikers zoals beleidsmakers in het ruimtelijke, sociale en gezondheidsdomein (van gemeente tot landelijk), GGD'en, zorgprofessionals, architecten, stedenbouwkundigen, docenten.

---

<sup>3</sup> [Climate change \(who.int\)](https://www.who.int/)

<sup>4</sup> [Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability | Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability \(ipcc.ch\)](https://www.ipcc.ch/)

## Samenhang

Van het consortium wordt verwacht dat het voortbouwt op bestaande kennis en kunde, binnen en buiten de voorgaande pilotprojecten. Aansluiting op, en afstemming met andere relevante nationale en internationale initiatieven en netwerken is essentieel, zowel qua kennisontwikkeling als in het toepassen en verspreiden daarvan. Dat kan in dit kader bijvoorbeeld met: [LIFE-IP Klimaatadaptatie](#), het RIVM onderzoeksprogramma Klimaatverandering en gezondheidseffecten, projecten binnen de NWA subsidierende Klimaatadaptatie en Gezondheid, en andere relevante programma's (op de [ZonMw website](#) staat een niet-uitputtend overzicht van mogelijk relevante projecten waarbij ZonMw betrokken is), netwerken, rapporten (zoals het Nivel rapport: [Rol van huisartsenpraktijken tijdens aanhoudende hitte](#)) en platforms zoals het Kennisportaal Klimaatadaptatie, de Academische Werkplaats Gezonde Leefomgeving, Associatie Werkplaatsen Sociaal Domein, en de [Community of Practice hitte](#)).

Voorbeelden van beleidsvragen die beantwoord zouden kunnen worden binnen deze subsidieoproep:

- Welke indicatoren zijn geschikt om hittestress (vroegtijdig) te monitoren en te kwantificeren (ten behoeve van tijdig ingrijpen) en daarmee te communiceren?
- Hoe is beleid en de samenwerking het beste op lokaal/regionaal niveau te organiseren, ten aanzien van klimaat en gezondheid? Wat zijn effectieve governance-processen in dit kader, bijvoorbeeld als er crisissituaties zoals een code rood scenario bij extreme hitte ontstaan?
- Hoe kunnen bestaande netwerken in het sociale- en zorgdomein beter betrokken worden in nationale en lokale hitteplannen?
- Hoe verbeteren we ruimtelijke modellen met pollenverwachtingen?
- Hoe ontwikkelen deze modellen zich tot een volwaardige pollenradar die beschikbaar is voor heel Nederland? Denk hierbij aan zorgpersoneel, hooikoortspatiënten en groenbeheer (stadsplanners, landschapsarchitecten, hoveniers etc.).

## 3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

### 3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

U kunt alleen een subsidieaanvraag indienen als u daartoe bent uitgenodigd. Voor deze subsidieronde nodigt ZonMw de reeds gehonoreerde projectgroepen van de Klimaat en Gezondheid pilotprojecten uit. Deze zijn uitgenodigd via de projectleiders Prof. Dr. H.A.M. (Hein) Daanen (Vrije Universiteit Amsterdam), Dr. L.A. (Letty) de Weger (Leids Universitair Medisch Centrum) en Dr. H.R.W. (Hugo) Touw (Radboudumc). Er kan gezamenlijk maximaal 1 subsidieaanvraag worden ingediend.

Het nieuwe consortium zal een hoofdaanvrager en projectleider naar voren schuiven die de subsidieaanvraag indient namens het gehele consortium. Andere partners/organisaties kunnen als medeaanvrager worden betrokken in het onderzoeksvoorstel, inclusief partners die nog geen deel uitmaakten van de pilotprojecten. Mocht u interesse hebben u aan te sluiten bij het consortium, dan kunt u contact opnemen met bovengenoemde projectleiders.

#### 3.1.1 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

In Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen aanspraak maken op subsidie.

### 3.1.2 Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun<sup>5</sup>. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

#### DAEB vrijstellingsbesluit

Binnen het project wordt fundamenteel en industrieel onderzoek<sup>6</sup> gevraagd, die door ZonMw zijn aangemerkt als economische activiteiten, en gekwalificeerd als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). ZonMw zal de subsidie dan ook onder het DAEB Vrijstellingsbesluit verstrekken voor wat betreft de economische activiteiten. Van het DAEB Vrijstellingsbesluit kan gebruik worden gemaakt omdat er sprake is (politiek) marktfalen (weinig aandacht in de praktijk voor klimaat en gezondheid) en een algemeen belang (toename allergieën en hitte). Dit betekent dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. In [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#) vindt u meer informatie over het DAEB Vrijstellingsbesluit, evenals de vereisten van het DAEB Vrijstellingsbesluit waaraan moet worden voldaan. Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

### 3.1.3 Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

De projectgroep moet bestaan uit zowel onderzoekers verbonden aan onderzoeksorganisaties<sup>7</sup>, als uit vertegenwoordigers van niet-onderzoeksorganisaties, zoals belangenorganisaties, GGD-en of gemeenten, non-gouvernementele organisaties, bedrijven (door ZonMw aangeduid als Ondernemingen<sup>7</sup>).

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

#### Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

#### Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

<sup>5</sup> Artikel 107 VWEU.

<sup>6</sup> Fundamenteel onderzoek en toegepast onderzoek (in dit geval industrieel toegepast onderzoek) zoals gedefinieerd in de [Kaderregeling](#) betreffende staatsteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie

<sup>7</sup> Voor de definitie van '(niet-)Onderzoeksorganisatie', zie <https://www.zonmw.nl/nl/subsidies-en-samenwerking-bijdragen-van-derden>

### 3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde;

- Kan maximaal € 800.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 19 maanden (uiterlijke startdatum 31 december 2024, uiterlijk einddatum 31 juli 2026).
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van €5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.2 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt €800.000,-

### 3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw subsidieaanvraag in het Nederlands.
- De uiterlijke startdatum is 31 december 2024.
- De uiterste einddatum is 31 juli 2026.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Voor deze subsidieoproep dient het DAEB begrotingsformat gebruikt te worden. Het format vindt u [hier](#).
- Gebruik wanneer van toepassing salaristabel VSNU juli 2024 en salaristabel NFU mei 2024.
- Reserveer 10% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
  - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#).
  - Max. 4 A4 met figuren en tabellen.

Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

## 3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**  
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties). Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**  
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

## 4. Beoordeling

### 4.1. Beoordelingsprocedure

In deze subsidieronde wijken we af van de standaard ZonMw beoordelingsprocedure.

#### 1. Deadline indienen subsidieaanvraag en ontvangstcheck door ZonMw

De deadline voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 22 oktober 2024, 14:00 uur. ZonMw zal diezelfde dag controleren of de aanvraag voldoet aan de randvoorwaarden, zoals beschreven in hoofdstuk 3. De hoofdaanvrager moet die dag beschikbaar zijn om te reageren op vragen of verzoeken.

#### 2. Beoordeling door commissieleden

De beoordelingscommissie beoordeelt zowel de kwaliteit als de relevantie van het voorstel. In hoofdstuk 4.2 staan de relevantie- en kwaliteitscriteria beschreven.

#### 3. Wederhoor

De beoordeling van de commissie wordt op 11 november 2024 naar de hoofdaanvrager gestuurd, en deze krijgt daarbij de mogelijkheid om schriftelijk te reageren op de beoordeling. De deadline voor het indienen van het wederhoor is 18 november 2024, 14:00 uur.

#### 4. Interview en beoordelingsvergadering

U zult worden uitgenodigd voor de interviewvergadering met de beoordelingscommissie op 21 november 2024. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd. Tijdens het interview heeft u tijd om uw wederhoor toe te lichten en vragen van de commissie te beantwoorden. Na het interview evalueert de commissie de relevantie en kwaliteit van uw voorstel. Het voorstel moet minimaal 'Relevant' en van 'Voldoende kwaliteit' zijn om voor honorering in aanmerking te komen.

### 4.2. Relevantiecriteria

- **Bijdrage aan de doelstellingen van de subsidieoproep**  
Beschrijf hoe het voorstel bijdraagt aan de doelstellingen van de subsidieoproep (zie [hoofdstuk 2](#)).
- **Aansluiting op bestaande of afgeronde projecten**  
Leg uit hoe het voorstel voortbouwt op de afgeronde pilotprojecten uit de ZonMw subsidieoproep 'Pilotonderzoek Klimaat en Gezondheid'. Leg uit wat de toegevoegde waarde is van het project ten opzichte van bestaande kennis en lopende nationale of internationale initiatieven. Zie hiervoor ook de suggesties in het kopje Samenhang ([hoofdstuk 2](#)).
- **Doelgroepen**  
Licht toe op welke doelgroepen gefocust zal worden in het project en onderbouw waarom deze doelgroepen relevant zijn. Denk daarbij aan zowel intermediaire doelgroepen als genoemd in [hoofdstuk 2](#), als aan eindgebruikers van de uiteindelijke resultaten en producten. Kwetsbare groepen voor gezondheidseffecten van klimaatverandering en veranderde leefomgeving hebben hierbij voorrang.
- **Duurzaamheid**  
ZonMw streeft naar duurzaamheid van onderzoek, en wil daarom in uw project terugzien dat u aandacht heeft voor duurzaamheidsdoelen. Beschrijf in de aanvraag hoe u aandacht heeft voor duurzaamheid<sup>8</sup>, zoals duurzaam (her)gebruik van grondstoffen en materialen, duurzame bedrijfsvoering, duurzame reisbewegingen, het beperken van CO<sub>2</sub>-uitstoot en het beperken van impact op de leefomgeving. Beschrijf dit in uw subsidieaanvraag.
- **Toepassing in termen van impact**  
Beschrijf hoe u verwacht impact te realiseren en aan te tonen. Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt kunnen worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).

<sup>8</sup> Zie ter inspiratie het [Green Labs NL initiatief](#)

- **Diversiteit**  
Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Participatie van patiënten en/of eindgebruikers**  
Beschrijf hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.
- **Toegang tot data**  
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw uitgewerkte subsidieaanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.

### 4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**  
Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**  
Beschrijf de gekozen methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing.
- **Haalbaarheid**  
Maak aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- **Projectgroep of persoon**  
Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep bijdraagt aan de kwaliteit van uw onderzoek of project. Licht toe wie welke wetenschappen, expertises en verschillende partijen (hiermee bedoelen we onderzoeksorganisaties en niet-onderzoeksorganisaties) vertegenwoordigt en hoe het consortium verwacht samen te gaan werken. Verhelder de rol- en taakverdeling.

## 5. Indienen

### 5.1 Indiening via Mijn ZonMw

De subsidieaanvraag kan uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 22 oktober 2024, om 14.00 uur.

### 5.2 Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).
- Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

### 5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van [klimaat@zonmw.nl](mailto:klimaat@zonmw.nl). De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

## 5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Zorah Ypma, 070 349 53 37, Marije van der Kamp, 070 349 53 78 of Frank Pierik, 070 349 54 77, [klimaat@zonmw.nl](mailto:klimaat@zonmw.nl).

## 5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, [servicedesk@zonmw.nl](mailto:servicedesk@zonmw.nl). Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

## 5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)

## 6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#)

## Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB

Wanneer binnen deze subsidieronde subsidie wordt aangevraagd, verstrekt ZonMw de subsidie onder het DAEB Vrijstellingsbesluit<sup>9</sup>, mits aan onderstaande voorwaarden voldaan wordt.

ZonMw heeft de beschreven activiteiten onder het kopje 'doel subsidieoproep' aangemerkt als economische activiteiten van algemeen belang. Voorafgaand aan de subsidieverlening zal ZonMw de subsidieontvanger(s) van de hierboven beschreven activiteiten via een besluit belasten met het beheer van een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB').

De DAEB zal (voor een deel) bestaan uit het uitvoeren van de in het projectvoorstel beschreven activiteiten. De subsidieontvanger(s) die binnen deze subsidieronde subsidie ontvangen zijn op grond van artikel 5 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit verplicht om in hun boekhouding de kosten en de baten die samenhangen met de DAEB activiteiten gescheiden op te nemen van kosten en baten van activiteiten die niet onder de DAEB vallen.

De financiering van het project zal de maximale duur van het project niet overschrijden. De maximale duur van een project zal in lijn met het DAEB Vrijstellingsbesluit in ieder geval niet meer dan 10 jaar bedragen.

Het aangevraagde subsidiebedrag mag niet meer bedragen dan de nettokosten van de voorziene projectactiviteiten. De parameters voor de berekening van de compensatie voor elk project zijn opgenomen in de [begrotingsstukken van ZonMw](#). De berekeningswijzen opgenomen in de begrotingsstukken zijn in overeenstemming met artikel 4 van het DAEB Vrijstellingsbesluit. Gebleken overcompensatie vordert ZonMw op grond van artikel 6 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit terug. Is de looptijd van het project langer dan 3 jaar dan voert ZonMw een tussentijdse controle uit of er sprake is van overcompensatie.

In het geval van een consortium en bij de aanvraag nog onduidelijk is welke partijen aan het consortium deelnemen, is het mogelijk om deze partijen op een later moment aan het consortium toe te voegen. U dient het toevoegen van een nieuwe partij aan het consortium schriftelijk te melden bij ZonMw. De nieuwe partij zal pas onderdeel vormen van het consortium indien ZonMw goedkeuring heeft verleend. Voor alle partijen geldt dat ze afzonderlijk aan alle voorwaarden van het DAEB Vrijstellingsbesluit dienen te voldoen.

Indien blijkt dat de projectactiviteiten niet, of niet geheel zijn verricht, dan wel niet, of niet geheel aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan, kan ZonMw de subsidie op een lager bedrag vaststellen en uitbetaalde voorschotten(deels) terugvorderen.

---

<sup>9</sup> Besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, 2012/21/EU, PB EU 2012 L7/3.